

Béts.

Tegnap, az Udvar' különös Kivánságára, a' *Garabontzás Deákot* (Bettelstudent) jádzották az Udvari Játéknézöhelyben. Dugva volt az egész Teátrum. Megjelent a' Királyné is, *Ferentz*'s a' több nagyobb Föhertzegekkel együtt. Mivel *Ferentz* Föhertzeget már darab időtől fogva nem lehetett, tartós erőtelenkedései miá, a' Teátrumban szemlélni: négyrendbéli tapsolással fogadta az egész Gyülekezet; melly erántra viseltető hajlandóságokat a' Nézőknek, nagy megilletődéssel vette a' Föhertzeg. — A' tréfás *Veidmann* volt a' *Garabontzás Deák*, ki is annyi tréfát tsinált, hogy a' Föhertzegek különöffen múlatták magokat; 's átallyában a' Nézők is majd meg szakadtak a' fok katzásban. — A' Játék után, az Udvari Fö-Mesternéhez, Özvegy *Battyáni* Hertzegnéhez, mentek a' Föhertzegek Társaságba.

Magyar Ország.

Buda, Aug. 11-dikén.

Az elegendes Deputátzió, kész már az *Inaugurale Diplomával*. Készek azok a' Tzikkelyek is, mellyeket még a' Koronázás előtt kívánnak meg erősíttetni a' Rendek. Hólnap lesz Közönséges Gyűlés, mellyben is elő fog a' Diploma vetetődni; 's reménylem, hogy egy Hét alatt által fognak rajta esni. Arról is lesz Szó a' hólnapi Gyűlésben, hogy *pro tractatione et concertatione negotiorum* le kérjék magokhoz Ö Felfégét a' Rendek: Kinek Jelenléte, a' Dolgoknak
 ○ egy:

egymás közt lejendő jobb módú elintézését, 's annál fogva a' Koronázás erántt is megteendő Rendeléseket eszközölhesse.

Aug. 12-dikéről is vettünk egy rövid — de nem vártt Tudósítárt: hogy t. i. minek-utánna a' Diplomán mind az Első, mind a' Második Tábla tsendessen 's szép megegyezéséssel kersztül ment volna: egyfzerre zendülés esett a' Második Táblán, mellynek a' következéseit még nem tudhatjuk. — Egek! ne engedjétek meghasonlani Hazánk' Oszlop-Embereinek Sziveiket!

---

*Oláh Ország*nak, *Kusmir* nevezetű helységéből következő Tudósítás érkezett hozzánk:

„A' *Calafati* Verekedés után, *Florentin* alá 22 Tsajkát, 's 2 Kompokat szállított apródonként az Ellenség, mellyeken néhány száz Gyalogjait Jul. 26-dikán a' *Dunán* által tette *). Ezek, az ott állott *Boyer* szabad Vadász-Seregét meg támadták, 's azt, mivel nállanál felesebb számmal voltak, azonban a' Tsajkákban lévők is derekassan kezekre dolgoztak ágyúikkal: vissza kergették. Ezt látván Gen. Gróf *Lichtenberg*, 3 Osztrály *Erdő*—

---

*) *Florentin*-hez nem érkezett vólt el kétttségkivú a' Nagyvezérnek azon tilalmazó parantsolatja, mellyről, előbbeni Irásunkban, a' *Bétsi Udvari-Ujság* után emlékeztünk.

Erdödy Huzárokból, és a' *Jordis* Reg. jéből álló Seregével, ellenek indúlt. De már ezeknek nem akart szemekbe nézni az Ellenség; hanem, meg elégedvén azzal, hogy az említett szabad Sereg' kunyhóit fel gyújthatta, vissza lódúlt. A' meg nevezett General Úr mindazáltal egész virradtig ott maradt: a' midőn látván, hogy az Ellenség csak nem akar alkalmatosságot szolgáltatni a' viadalra; vissza tért előbbeni helyére. Nem tett le azonban az Ellenség, győzedelmeskedni kívánó szándékáról: erre nézve, dél felé (27-diken) az előbbieneknél számosabb Gyalogokból, 's már Lovasokból is álló Népét szállította Partunkra; melly rész szerént *Vrata*, rész szerént pedig *Szlatsa* nevű helynek indúlt. Az utóbb említett helyből 50 Embereket hajtott el, néhány szarvas marhákkal egygyütt. — Hamar el kezdődött a' Viadal. Mert a' Tábor előtt vigyázó *Erdödy* Huzárjaink, addig is szembe szállottak vele, míg B. *Szörényi* Főszázamester Úr, *Erdödy* Reg. béli Osztályával, segítségére küldetett volna. Akkorra Gen. Gr. *Lichtenberg* is *Obrusiben* termett; honnan, F. M. L. B. *Wenkheim*nak jó számú Seregével egyesülve, a' régen ki jegyzett tsata helyre indúltak. A' *Károlyi* Reg. je' 2 négyfzegben ment közepen, mellynek bal oldalát az *Erdödy* Huzárjainak, 's *Würtemberg* Dragonyosainak egy része; a' jobbat pedig 3 *Erdödy* Huzár, és 1 *Würtemberg* Dragonyos Osztály fedte, a' *Jordis* Reg. jével egygyütt. Hadi

Tármester Gr. Clerfé Tudósítást vévén a' dolognak miben léte felől, maga is ide érkezik *Caraulból*, 's parantsolja az előre lévő *Gödör Kapitány* Úrnak, hogy hajtson rajta az Ellenségen; *Zaturetzky* Kap. Urat pedig segítségére rendeli: kik is az eleibek ízabott hagyományos szerént tellyesítvén vírtézi köteleffégeket, tsalmás Szomszédinkat a' posványznak szoritották. A' nád közzé bútt Jantsárok erőssen kezdettek tüzelni Hufzárjainkra; kettőr közzülök el is ejtettek, négyet pedig meg sebesítettek: de mihe-lyest ágyúink el érkeztenek, azoknak hathatós tüze által, szaladásba hozódott az Ellenség; 's igen szerentsésnek tartotta közzüle magát, a' ki hajóra kaphatván, életét meg menthette. Sok hátra hagyott lovai kerültek diadalmas Seregünk' kezére. Kerültek volna kétttség kívül magok a' Törökök közzül is sokkal többen: ha éjtszaka az a' hír nem érkezett volna, hogy *Calafát* felől, nagy számmal nyomúlnak ellenünk; mert ez azt okozta, hogy a' Haditármester Úr kéntelenítetett Vitézeinket a' *Duna* partról vissza húzni, kiket olly tzéllal állított volt oda ki, hogy a' ferétben hajókra nem kaphatott Törököket keleptzébe kerítenék. — A' Tsata délutáni 5 órától fogva, estvéli 10 óráig tartott. — A' Töröktől hozzánk által szökött Parasztok a' t beszélik, hogy 3 Tsajkája süllyedt el az Ellenségnek. Eggy el fogott Török' vallástétele szerént pedig, oda lett még azon kívül egy Komp, melylyen ő 28-ad magával volt, 's úzás által szal-

ba-

badította magát, a' mint mondotta, a' vízbe való vesztéstől. — Más nap *Obrusinbe* gyülekezett az egész Sereg; de mivel nem mutatta magát többé az Ellenség: maga a' Hadi Tármester Úr, némelly részeivel a' Seregnek, *Csetate* felé vette útját; egy részt *Obrusinben* marasztott; a' többeket pedig előbbi helyeikre vissza térítette. — Éppen most (Jul. 30-dikán) jön egy Paraszt *Florentinból*, 's azt beszéli, hogy az Ellenség 300 embert vesztett, és hogy golyóbisaink fok házaiknak falait meg lyuggatták *Florentinban* *). — A' *Bodoni* Basa mindenüvé vissza botsáttatta az el fogott Parasztokat, hogy a' termést bé takaríthassák. “

Austriai Belgyiom.

Luxemburg Tartományából így írt hozzánk, Jul. 27-dikén egy Magyar Tiszt Úr:

„Ha, a' mint értjük, nem kél hadra a' dolog a' *Prusszusfal*: mindjárt más híron fog pendülni a' *Belga Nép.* mostani Bizgatójával — a' Papsággal együtt. — A' Pártosok' Katonáiknak számok háromszorosan is nagyobb a' Miéinkénél; 's ők nagy részént erdős, tserés és dombos helyeken fekszenek: azért is igen bajos-

---

*) Nem igen széles lefűz hát ott a' *Duna* kétség kívül. — Mind *Florentin*-nek, mind pedig az itt elől fordult több Helységeknek neveiket is, fel lehet találni, az általunk meg küldött *Oláh Ország'* Déli Rézfének Mappájában.

bajossan lehet hozzájuk férni. Oda hagyják ugyan ottan ottan bátorságos helyeiket, 's maroknyi Seregetskeink ellen indulnak szerentse próbálni: de majd rendszerént gyorsabbak a' visszaterésben, mint a' jövetelben. Ha talám valamelly diadalmok találna rajtunk lenni: azt bizonynyára, nem az ő vitézségeknék; hanem a' Miéink' szüntelenvaló nyughatatlanságoknak kellene tulajdonítani; melly az Oroszlánt is el gyengíti útollyára. — Jul. 28-dikán, *Hailot* nevezetű helység felé (*Huy* és *Namur* között) nyomultak valami 200 Patriota Dragonyosok; a' hol éppen akkor a' *Vurmser* Hufzárjai állottak szélső őrizeten. Nekik szegezteni Májor Gróf *Kollonits* Úr a' kis ágyúkat, 's néhány golyóbisokat közibek bocsátat, mellyek közzülök tsak hamar le ejtettek 12-öt lábakraól. Ezt látván a' többek, iramodásnak vették a' dolgot, 's olly szaladást tettek, hogy nagyobb Komédiánk nem lehetett volna, annak szemlélésénél.

A' fenn említett érdemes Úrnak, Aug. 5-dikén útasított Leveléből pedig ezt olvassuk:

„Jul. 27-dikén, *Deligne* Reg. béli Kapitány *D'Aspre* Úr, 12 Granatérosfal, 's Hadnagy *B. Zay* Úr vezérlése alatt lévő 20 *Vurmser* Hufzárakkal, *Limburg* Tartományába ment, az oda való jó szivű Lakosoknak hívására; kik is, magokba térvén *II. Leopold*nak majd tsak nem hallatlan kegyességgű ajánlására, az adót, más pénzzel együtt, alattomban bészedték, és *Luxemburg* Városába szándékoztak szállítani. A' Pártosok *D'Aspre* Úrra reá ütöttek mintegy 200-an. De bizván a' meg nevezett Úr is Katonái' vitézségéhez, hátat nem fordított nekik; hanem 12 Granatérosait a' bokrok közzé bujtatván, tsupán hufzár-

Hufzár-

Hufzárjaival olly tüzeffen nekik hajtott, hogy azok, feles számú veszteségek után, futásra kéntelenítettetek venni a' dolgot. Hatan közzülök vitéz Hufzárjaink' kezekbe kerültek. — Meg érdemli a' többek között egy Hufzárnak vitéz tselekedete, hogy felöle különös emlékezetet tegyek. Ennek jobb kezét meg sebesítette egy Patriota; a' Hufzár, kapja hirtelen bal kezébe a' kardját, 's úgy tsap a' Pártos' bal karjához, hogy az egyfzeribe el esett a' vállától. *D'Aspre* Kapitány Úr tsudálva szemlélte a' Magyar Vitézeknek ritka bátorságát. A' Viadalról tett Jelentésében, Istenek' Fajzatának nevezte (*Les Housfards font des Dieux*). Ha magyarul tette volna a' Jelentést: nálam azon már tulajdon nevezetjeket ruházta volna a' Hufzárakra, melly az ő ditsősségekre emelt Olzlopon olvastatik — nevezte volna *Bellóna' igaz Magzatinak*.

Fájdalmas szívvel értettük, Gróf *Kollonits* Májor Úr' beteges állapotját.

Limburg Tartományából írják, hogy meg értvén Aug. 2-dikán, a' *Herve* 's *Batice* között feküdt Pártosok' Kormányozója *Schipléken* Úr, a' Miéinknek, *Sprimont* mellé egy hegyre lett érkezéseket: leg ottan fel kerekedett mintegy 600 ad magával estvéli 5 órakor, 's *Olne* vidékén Táborba szállott. Az ágyúk 's az ezekhez való készületeket hordó szekerek, a' Bagáziával együtt, a' Faluba vitettek. A' Miéinknek hírekkel esett az Ellenségnek kászolódása: azért is 3-dikon, reggeli 5 óra felé véletlen rajta mentek; a' Falut 's Táborát körül vették, és olly helyeket választottak két oldalról, az azokba való be-roha-

rohanásra, a' hol mondván semmi ellentálláshoz nem készítették magokat a' Patrióták. A' *Dupatini* 2 Kompaniák, 's 3 Kompania Szabadakarátúak derekassan óltalmazták közzülök magokat: ellenben a' *Tangerlooi* Dragonyosok, 's az ugyan onnan, és *Cumptich*-ből való Vadászok tellyefféggel nem akartak a' tűznek menni. — Kormányozók mindent el köverett, valamit tsak lehet egy Vezértől várni; de sebet kapván, kéntelenítetett a' Tszatapiatzról el távozni. Kap. *Ellier*, és Hadnagy *Mertens* Urak is jól forgolódtak; de életekkel kötötték bé vitézfégeket. *Brosius* nevezetű Tábori Papot éppen akkor talált egy golyóbis, midőn inrette a' Népet, hogy híven vitézkedjen a' Vallásért. — Nagy vólt átallyában az Ellenfég' romlása. — Szerentsésnek tartotta magát, a' ki szaladása által meg mentette életét. — Az egész Tábor, mindenesztől fogva, diadalmas Seregünk' kezére bírt. — *Limburg* Tartományára nem igen tarthatnak számot ezentúl a' *Brabantziaiak*. — *Wurmser* Hufzárjaink az elő adott Viadalban is példássan viselték magokat, több Gyalog és Lovas Vitézeinkkel együtt. — Egy Hufzár következendő nevezetes példáját adta tüzes bátorsággal egyesítterett gyors kezűségének: A' mint két *Belga* Pattantyúsok el akarták sütni ágyújaikat: oda ugrat a' Hufzár, 's úgy el kapja egymás után mind a' kettő' kezét, mintha nem is az övék lett volna.

Német

Német Birodalom.

Ezen hónapnak elein, tsupán tsak a' *Hannoverai* Udvar' Követe híjjával vóltak már, a' *Tsászár' Választásra*, *Frankfurtban* öszve sereglett *Választó Követek*: azt is várták oda 7-dikre; és Aug. 9-dike vólt meg határozva, mellyen hozzá kezdendők valának a' *Választás' nagy munkájához*.

A' *Lüttichi* Pártosok ellen rendelt Seregeknek Fő Kormányozója, *H. Ysenburg*, *Fábius*-ként akart, a' Birodalom' Kamarai Törvényfőnökének, valamint a' Kerületbéli Kormányozó Széknek kívánfága szerint is diadalmaskodni: várván, hogy majd talám magokba térnek a' Zenebonások, 's önként le fognak tsendesedni. — *Maseyk*, *Stockhem*, *Peer*, és *Bree* Városaik meg is esküdtek Törvényes Fejedelmek' hűségére. De maga *Lüttich* Városa, tellyefféggel nem akar, a' több Vidékkel egygyütt, feltételéről el állani. — Jul. 15-dikén, esküvéssel kötelezte magát, az új Igazgatás' Formájának (mellyet *Henkart* és *Le Brün* nevű Káptatalanbéli Urak dolgoztak ki) meg tartására. Annakutánna a' Polgármestereknek Választásához fogott, 's újra az eddig valókra, úgymint *Fabry* és *Donceel* Urakra, ment a' Voks. E' meg lévén, a' hűz rendes és felesleg való Tanácsosokat is meg tette. Mind ezek alatt, leg kissebb rendeletlenség sem esett. — 28-dikon, mihelyest közönségesse tételert a' Választás: leg ottan meg esküdtek az újjonnan választott

rott Tisztviselők, az eggyüvé fereglett Népnek hűségére, és az el múlt esztendőben, Aug. 18-dikán történt Változásnak fenn tartására. Az egész nap, öröm' Innepe vala. — Illy környülállások között, nem lévén femmi reményfég, a' Birodalom' Kamarai Törvény széke' Határozásainak bé tellyesedhetése felől, fel kerekedtek Aug. 8-dikán, a' H. *Ysenburg*' Kormányozása alatt lévő Seregek, 3 Tsapatokban. A' *Moguntziai* Nép, jobb Szárnyat formál; középen, a' *Treviri* áll, 's egy része a' *Palatinatusinak*; a' több *Palatinatusiakból* telik osztán a' bal Szárny. Ez, egy Szakaszára bökcent *Sutendaelnél*, a' *Lüttichi* Seregnek; de a' melly leg ottan vissza vonta magát, mi helyest kezdett feléje repülgetni az ágyugolyóbis. Minden akadály nélkül haladt tehát az említett Tsapat elébb elébb, és *Münsterbilsennél* igen jó helyre vette magát. A' több két Tsapatok is előbb nyomultak, minden ellentállás nélkül, ezen a' napon.

A' *Dessau*i Hertzeg — eggy, a' leg meg világosodtabb Fejedelmei között *Német Ország*nak, olly Zsinagógát építtetett (mint írják) tulajdon költségén, a' *Verlitzi* Zsidó Gyülekezet' számára, melly valamint az ő, Istenéhez viseltető buzgólagának, és ember' bersülésének szemberünő bizonylaga: úgy az építés' mesterfégéhez való értésének 's mindenekben való jó ízlésének is új jelenfége. Formája ezen Zsinagógának kerekded. Tizeneggy ablakokon har belé felülről, vídá-

dámító kellemetességgel, a' világosság. — Jul. 29-dikén lett a' fel szenteltetése, ének és muzsika szó között, mellyre a' *Verlitzi* Előjárók is el mentek. Jelen volt *Raumer* nevezetű Kamarás Úr is, és a' jelenlévő alkalmatossághoz intézett szép Beszédet tartott a' Templomban. Vége lévén az Áhítatosság-nak, bé ajánlották, a' Zsidó Gyülekezet' képében, a' Fő *Rabbi*, 's a' Gyülekezet' Előjárója, az ezen alkalmatosságra készített hálaadó Verseket (a' Hertzeg' távollétében) a' Hertzegnének, ki is igen kegyelmessen vette azokat. Nagy le botsátkozás-fal beszéllgetett említett Küldöttjeivel a' Zsidó Gyülekezetnek, Isten 's Fejedelmek eránt való köteleffégeikről; két nagy ezüst gyertyatartókat ajándékozott a' Templom' számára, 's igen kegyes kifejezésekkel botsátotta el a' Zsidókat színe elől. — Méltó az ilyen Feleség, a' maga nagy Férjéhez — méltó az ilyen Pár, hogy az Embereket szerető Isten' Helytartója legyen, Ember Társai között!

Orosz és Svéd Ország.

A' Svéd Udvar is adatott már ki egy bőv Tudósítást, a' maga nagy, és könnyű szerű hajós Seregének, Jun. 7-dikén a' *Vyburgnál* lévő Tenger' öblibe lett rekesztetésétől fogva, annak maga vissza vonásáig esett Történeteiről. Következendő Tördelekeket kívántunk az említett Tudósításból ide iklyteni:

Jun. 16-dikán szállott ki először a' Király az Oroszok' Földjére; a' viz olly tsekély volt a' tájon,
 hogy

hogy a' Ladikok nem férkezhetek egésszen a' part-
 hoz. Arra nézve bé ugrott Kap. *Lilieborn* a' vízbe,
 's úgy gázolt ki; kinek példáját a' Seregek is követ-
 ték. Az Oroszoktól, velek a' magok Földjén volt
 első Tsatánkban, 2 értz ágyút, és egy *Monoceros*
 (egy szarvú Állat) nyertünk, 's 28-at fogtunk el
 közülök; de a' következő napon, mintegy 100
 ember vesztéssel, kéntelenítettünk magunkat vissza
 vonni. — Jun. 28-dikán, Hadi Tanácsot tartott a'
 Király, mellyben a' végeztetett, hogy mihelyt jó
 szél fog fújni, leg ottan meg kell próbálni az Oro-
 szok' sorsain, gyújtó hajóknak előre való botsátása
 által eszközölhető keresztül vágást. — Jun. 26-kán,
 Ob. *Smith*, és Kap. *Gr. Morner* Urakat Követtségben
 küldötte a' *Südermannlandi* Hertzeg, az Ellenség' Fő
 Vezérjéhez *Tsitsagovhoz*; de ez, nem akart maga
 velek beszélni; még hajójára sem botsátotta: hanem
 a' maga öregebbik Fijához, a' hajós Sereg' Kapitány-
 nyához, igazította őket; kivél is a' Követek egy kis
 hajón végezték beszélgetéseket. (Miről? a' nints
 ki téve a' Svéd Tudósításban). — Jul. 3-dikán in-
 dúltak meg végre a' két Svéd hajós Seregek; a' Ki-
 rály minden veszedelem nélkül keresztül hatott
 maga Saluppjában, az Ellenség' forán; jóllehet egy
 Orosz Fregát igen közel vólt hozzá, mellyről Sa-
 luppja fok lövéseket is kapott, valamint szintén egy
 szárazon lévő Batteriáról, és két első nagyságú
 Orosz hajókról is. Egy Királyi Évedzőnek mind
 a' két karját el hordta a' golyóbis. Annakutánna
 ugyan tsak a' *Seraphim* nevezetű Gallyára ült a'
 Király; végre pedig egy Vadászhajóra. — Ezen
 szerentsétlen napon, 7 első nagyságú hajókat, 's 3
 Fregátokat vesztettünk. (Az ember vesztéseget nem
 lehetett még meg határozni, a' mint a' Tudósítás
 tart-

tartja). A' könnyű szerű Sereg' hajóiból, 7 Gálylyák (mellyeknek hárma el sülyedt); 11 killebb hadakozó, és külömbkülömbféle szállító hajók lettek oda. Az ember veszteséget 39 hóltra, és 49 sebesre teszik. (Kétség kívül, ezek tsak azok fogtak lenni, a' kik az Oroszok' kezek között meg szabadúlhattak Svéd hajókon találtattak). A' *Südermannlandi* Hertzeg sebet kapott a' vállán, és *Helsingforsban* vagyon, de fenn jár; a' hajós Serege *Sveaborgban* orvosollja magát. Huszonkét első nagyságú Orosz hajók kerengenek *Sveaborg* és *Reval* között.

A' *Nassau* Hertzeggel való diadalmas ürközetében, 7 különböző nagyságú hajókat vesztett a' Király: a' Svéd Udvari Tudósítás szerént; nyert pedig 45-öt. Ezen el vett 45 hajókon kívül, sok hajójai akadtak fel az Oroszoknak, a' kő- és homoksziklákon, mellyeknek egy részét magok, más részét pedig a' Svédek égették el. — Eggy el sülyedt Orosz Fregátról, tsupán egy Tisztet, és egy Seborvost leherett meg szabadítani. Az el fogott Oroszoknak számát 4500-ra tette (de ezzel a' hozzá adással: a' mennyire már lehet tudni) a' Tudósítás, kik között 210 Tisztek vagynak. Értzből készült 2 mozsarak, 3 haubitcok, 's 12 hosszú ágyúk jutottak a' Svédek' kezekre, sok hosszú vas ágyúkkal együtt. Nyertek, néhány más forma, és 4 hajó-Zászlókat is, mellyek Jul. 22-dikén nagy pompával a' *Stokholmi* Templomba vitettek. A' Vivők Tisztek voltak. Maga a' Királyné is jelen volt e' vitel' pompáján, a' *Südermannlandi* Hertzegnével, a' Király' Hugával, és az *Ostgoth-*

gothlandi Herrzegnével egygyütt. A' Király-
nét, az *Ostgothlandi* Hertzeg *Fridrik*; a'
Südermannlandi Hertzegnét pedig a' Korona
Örökösfe, vezették. Ezen említett nagy
Személyeknek a' Templomhoz lett érkezé-
sekkel, hozzá kezdtek a' *Te Deum Laudamus*-nak el énekléséhez; mellynek vége lévén,
fel gyülekeztek a' Kir. Palotába minden Fő
Uraságok, ezen jeles naphoz alkalmaztatott
udvarlásoknak meg tételére. Annakutánna,
közönségesen ebédlett az Udvar egész pom-
pájában. Estve, énekes muzsika, 's nagy
mulattság tartatott; és a' Városnak külömb-
külömbféle részei meg vóltak világosítva. —
A' *Nassau* Hertzeg, *Fridrichshamba* gyűj-
tötte öszve igen meg rongált Seregeinek
széllyel szórt maradványait. Ugyan oda
*Cronstadt*ből is érkeztek néhány ágyús Sa-
luppok, segítségére. Jul. 18-dikán, már
újra a' Tengeren láttatta magát.

Az Orosz Tsászárné, *Kruse* Vitze-Ad-
mirált, Admirállágra emelte. Sok más
Tengeri Tiszteket is fellyebb léptetett, a'
kik Jul. 3 dikán és 4-dikén, kiváltképpenvaló
módon meg különböztették magokat.

Jul. 8-dikán, Orosz Oberster *Denisov*,
's Oberstlieut. *Kropotov* Urak, 350 Gyalo-
gokból, és 70 Dragonyosokból álló Svéd
Oszályt, *Togokottinál* egészen bé ker-
tek, 's azokat, 4 órákig tartott tüzes ellent-
állások alatt, úgy le öldösték, hogy tsupán
67 Közemberek, 2 Kapitányok, és 2 Had-
nagyok maradtak meg belőlök életerben,
kik

kik is, látván a' lehetetlenséggel való küszködéseket, kénytelenek vóltak magokat megadni.

Lengyel Ország.

A' Korona' Kintsére vigyázó Kommissziónak számadása szerént, az 1788-dik esztendőnek első Sept. étől fogva, ezen folyó esztendőnek utolsó Juniusáig, 63,756,405 Lengyel Forintokra ment a' Jövedelem; a' Költség pedig 60,067,747-re: következésképpen még 3,694,638 Forint maradt meg a' Korona' Kintsés-Házában. — A' *Lithvániai* Kintstartó Hivatal is hasonlóképpen fog számot adni a' Rendeknek.

A' *Porta*, nagy kívánságát jelentette, a' *Lengyelekkel* való új Frigykötésre; minek okáért meg egyeztek benne az Ország' Rendjei, hogy a' *Konstantzinápolyban* lévő Követjeket, Gr. *Potockit*, arra meg kívántató hatalommal fel ruházzák.

Hogy a' *Görög* Valláson lévő, és ugyan azért az *Oroszokhoz* mindenkor különösen szított Tagokat annál szorosabban egyesíthesse a' *Lengyel* Testtel az Ország' Gyűlése; azt végezte, a' Király' javallására, hogy az egyesült *Görög* Ekllesiának *Kiövi* Ersekje ezenül mindenkori Tagja legyen az Ország' Tanátságának; melly Méltóságra senki sem lépherett ek'oráig, ha tsak a' *Római Kath.* Hitnek Sorsosa nem vólt. Néhány *Katholikus* Püspökök most is ellenzették ezen Újfiatást: de egy *Naruszevitz* nevezetű, igen tanúltr's józanon gondolkodó Püspök határozóan meg mutogatta, hogy említett

Hatá-

Határozásával, az *Egyenességnek*'s *Okosság*nak kívánfágát tellyesítette az Ország' Gyűlése. — Erre már *Sobiesky* János is törekedett; 's ezen igyekezete egy is azok közzül, mellyek az ő emlékezetének különös tiszteletben való maradását eszközlik.

A' *Lengyel Ország'* Gyűlésének Közhaszonra intézett szorgalmatoskodásai közzül méltán említést érdemel az is, hogy kebeléből bizonyos Személyeket rendelt ki, a' kik az Ország'nak leg nagyobb tapasztalású Kalmárjaival együtt közre tanátskoznának, a' belső Kereskedésnek minél jobb lábra lehető állításáról.

Fr. Ország. Jul. 14-dike, nem egész *Fr. Ország*-ban lehetne örömknek napja. Néhány helyeken, veszekedések, lármák, sőt emberölések is bélyegezték meg azt. — De a' Párisi tsendes *Halcyoni* napokat is hamar ellenkezők váltották fel. Már 27-diken mód nélkül zúgott a' Nép. — Nyughatatlanságát, a' nagy munkával készültt új Konstitutziónak ei bomlásától való éppen nem helytelen félelem okozta.

Györi Könyváros *Streibig* Úrnál, más több Magyar Könyveken kívül, ime' következők találtnak: *Bad* Péter' *Lexiconja*; 36 kr. *Faludi* Ferentz költeményes *Maradványi*, I. és II. Darab; 40 kr. *Heltai* Gásp. *Magyar Krón.* I. és II. Darab; 4 for. *Hunyadi* János élete, *Verseken*; *Nagy* János nyájas *Műsája*, és *Udvari* Kátója. *Pétxeli* József *Erköltsi Predikátziói* I. és II. Darab, 2 for.; *Meséi* 30 kr. *Tung* *Ejtszak.* I. és II. Dar. 1 for. *Zayr* *Tragoed.* 8 kr. — *Sophia* Győzedelmes *Fejedlem.* 12 kr. — *Stankovítsi* *Leopold* *Vasárnapi Predik.* I és II Dar. 3 for. — Most vagyon Sajtó alatt egy örvendetés *Játék*, illy *Tzim* alatt: *Egyiptyziai József*, mellynek Szerzője *Főtiszt.* *Nagy* János, *Szany* *Pleb. Úr.*

A' 188. *Lev.* 8 fontos helyett, kell olv. 18 fontos.

Költ. *Bétsben*, *Augustusnak* 17-dik napján 1790.